

Egy rendőrfelügyelő halála

Római filmlevél

Várható volt, hogy az olasz film, amelyről közismert, hogy elevenen, érzékenyen reagál a mindennapok krónikájára és a közélet eseményeire, nem hagyja kiaknázatlanul az utóbbi évtizedek egyik legfeltűnőbb politikai bűncselekményét, Calabresi milánói rendőrfelügyelő meggyilkolását. Mint a napisajtóból tudjuk, Calabresit bízták meg annak idején a négy éve történt milánói bomba merénylet kivizsgálásával. A tömegpusztulást okozó terrorcselekmény hatására az olasz sajtó hisztériahangulatot szított és a felelősséget szélsőbaloldali, anarchista csoportosításokra hárította. Ebbe az irány-

ba indult el a vizsgálat is. Le is tartóztattak több zavaros egzisztenciájú, ingatag idegállapotú anarchistát. A vizsgálat során egyikük tiltakozatos körülmények között „kiugrott” a milánói rendőrség ablakán, „öngyilkosságot” követett el, egy másikat pedig négy évig tartó vizsgálati fogság után nemrég voltak kénytelenek bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezni. Közben egyre-másra estek szerencsétlenségek áldozatául a vádhatóság — ellentmondásokba bonyolódó — tanúi. Nyilvánvalóvá kezdett válni, hogy az eredeti anar-

chista-ellenes koncepció tarthatatlan. A szaporodó bűnjelek más irányba mutattak.

A dossziékban mind sűrűbben szerepeltek ismert, tekintélyes közéleti személyiségek, gazdasági tekintélyek, szélsőjobboldali politikusok és kalandorok nevei. A gyanú a fasisztákra terelődött. A milánói terrorcselekményt egy országos méretű politikai hadjárat kirobantó provokációjául szánták. Amikor a vizsgálat ebbe a stádiumba jutott, Calabresit a nyílt utcán leterítette egy hivatásos bérgyilkos, aki tette elkövetése után elmene-kült. A nyomozás ezután ellanyhult, a vizsgálat megrekedett...

Franco Nero — Enzo Castellari: Egy rendőrfelügyelő halála című filmjében

Enzo Castellari rende-

Della Boccardo az Egy rendőrfelügyelő halálá-ban

ző a történetet fikatív környezetbe ültette át. A cselekmény Genová-ban játszódik, a kábító-szercsempész business világában. Ezzel éleste-lenítette a bonyodalom közvetlen politikai vo-natkozásait. Bizonyos mértékben erre kénysze-rítette a valóság is: a körülmények, a tettesek és megbízók máig ismeretlenségnek. Plasztikusan domborodik ki azonban a filmből egy lényeges mozzanat. Szoros és át-tekintethetetlen szöve-vényben áll az olasz közélet az alvilággal, egyes hatalmasságok

James Withmore az Egy rendőrfelügyelő halála című film főszerepében

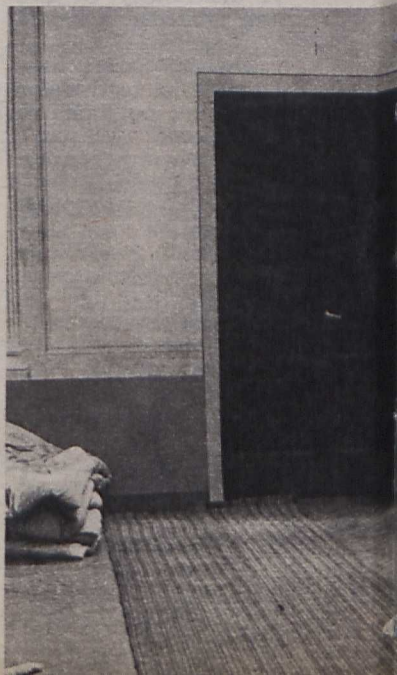
gengszterekkel szövetkeznek és kialakult a felső tízezerben egy olyan új oligarchia, amely nem riad vissza a törvények és a törvényes szervek kihívásától sem, ha érdekei úgy kívánják. Ebből a szempontból a Calabresi-ügy kijózanítólag hatott még konzervatív beállítottságú polgári körökre is. Az *Egy rendőrfelügyelő halála* című film érdeme, hogy meggyőzően érzékelteti ezt a társadalmi-politikai fenyegetést. Calabresit amerikai színész, James Withmore alakítja. Mellette jelentős szerephez jut Franco Nero, Fernando Rey és Ely Galleani.

Kevésbé jelentős,

Lea Massari — John Frankenheimer: *Lehetetlen dolog* című filmjében

Dominique Sanda a *Lehetetlen dolog* című filmben

amit nyári programjában az olasz film ezen kívül nyújt. Bizonyos mértékben irodalmi csomagának számít Luigi Filippo d'Amico új filmje, amelynek különös hangzású címe: *Testnevelés és szerelem*. Edmondo de Amicist nemcsak az olasz kritika, a világ irodalmi közvéleménye is, mint a XIX. századi romantika jellegzetes képviselőjét, naiv rajongó, moralista „ifjúsági” szerzőként tartja számon. Hírnevét a világ egyik legnépszerűbb olvasmányának A szívnek köszönheti. Annál nagyobb meglepetést keltett, amikor nemrégben Italo Calvino megjelentette az olasz mester néhány nem is-

mert, elfeledett elbeszélését. Ezek más oldalról mutatják be de Amicist és komigálják a róla kialakult képet. Merész, finom megfigyelésű, az erotikára különösen érzékeny író tehetsége bontakozik ki az írásokból. Az elbeszélések egyike került most megfilmesítésre. Főszereplője egy tornatanárnő (Senta Berger), akit bizonyult, rejtélyes érzel-

Senta Berger — Luigi Filippo d'Amico: *Testnevelés és szerelem* című filmjében

Ursula Andress és Fabio Testi — Maurizio Lucidi: Az utolsó esély című filmjének főszereplői

mi kapcsolatok fűznek egyik kolleganőjéhez (Adriana Asti) és egy kiugrott papnövendékhez (Lino Capolicchio).

Olasz—francia koprodukcióban készült az amerikai John Frankenheimer fülledt légkörű, banális témájú szerelmi drámája, a *Lehetetlen dolog*. Érdeme a szakmai kidolgozottság és a kitűnő színészi játék. A szerelmi háromszög alakítói: Alan Bates, Lea Massari és Dominique Sanda. Ennyi jó sem említhető a sokat ígérő, fiatal Pasqual Squitieri új filmjéről, a *Zene a vérében* című lélektanai drámáról.

Jelenet az Egy rendőrfelügyelő halála című filmből

Alan Bates és Dominique Sanda a Lehetetlen dolog című filmben

Senta Berger a Téstnevelés és szerelem egyik jelenetében

A maga műfajában viszont sikerültek mondható az olasz krimi egyik mesterének, Maurizio Lucidinek új filmje *Az utolsó esély*. A történet izgalmas, fordulatos. A szereplő gárda élén pedig olyan nevekkel találkozunk, mint Massimo Girotti, Eli Wallach, Ursula Andress és Fabio Testi.

A nyár nem kényeztette el az olasz film híveit. Megmarad a reménység, hogy a programok tervezői az őszi évadra tartogatják az igényesebb bemutatásokat.

KLAUS RÜHLE